

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/23-01983-015
Otsuse kuupäev	27. juuni 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Tõnis Kõiv, liikmed Helen Rohtla, Meelis Telliskivi
Tarbija	
Kaupleja	aktsiaselts Kuressaare Autoteenindus, 10052245
Tarbija nõue	Asja parandamine, lepingust taganemine, saadud asja/raha tagastamine.
Asja läbivaatamise aeg	30. mai 2023

Resolutsioon:

Rahuldada tarbija avaldus osaliselt.

Kui pooled otsusega ei nõustu või seda ei täida, on neil õigus samas asjas pöörduda maakohtu poole.

Asjaolud:

Tarbija ostis 26.04.2022.a kauplejalt auto KIA Sportage MY 1,6 T-GDI EX 2WD 2022.a (VIN-kood: U5YPV81BANL006216) hinnaga 27 990 eurot. Tarbija sõlmis ostu finantseerimiseks liisingulepingu. Auto anti tarbijale üle 29.04.2022 a. Autol süttib väga lühikeste perioodide tagant GPF-filtri märgutuli, mis ei kustu autoga kasutusjuhendi kohase sõitmise järel.

Tarbija avalduse kohaselt süttis 21.10.2022.a autol GPF-filtri tuli (läbisõit umbes 9000 km) ja auto käsiraamatu kohaselt pidi tuli kustuma, kui autoga sõita umbes 30 minutit vähemalt 80 km/h ja pööretega 1500-4000, kuid tuli ei kustunud ka peale 200 km läbimist.

24.10.2022.a pöördus tarbija AS Viking Motors poole ja 27.10.2022.a teostati diagnostika ning vigu ei tuvastatud ja tarbijal soovitati sõita kõrgemate pööretega. Tarbija sõitis veel 400 km ja siis GPF-filtri tuli kustus.

11.11.2022.a pöördus tarbija sõiduki margiesinduse poole ja uuris, miks auto niimoodi käitub ja tarbijal soovitati jälle sõita kõrgemate pööretega ja kasutada 98 bensiini, kuid 08.12.2022.a hakkas GPF-filtri tuli jälle põlema. Tarbija võttis 12.12.2022.a jälle ühendust KIA esindusega ja Ülemiste KIA esinduses teostati proovisõit, mis olukorda ei parandanud ja lõpuks teostati filtri elektrooniline tühjaks põletamine. Tarbija pöördus 12.12.2022.a kirjalikult kaupleja poole ja soovis probleemile lahendust. Tarbijale vastati kaupleja poolt, et midagi tundub tõesti korrast ära olevat, kuid midagi soovitada ei osatud.

23.01.2023.a kordus sama probleem (läbisõit 11 392 km) ja tarbija pöördus 25.01.2023.a AS-i Viking Motors, kes teostas diagnostika ja proovisõidu ning peale 150 km läbimist GPF-filtri märgutuli kustus.

Tarbija sõnul on ta probleemiga tegelemisest väsinud ja sellise probleemi pidevat ilmnemist ei saa uue auto puhul pidada tavapäraseks, mistõttu soovis tarbija teada, kuidas probleemi lahendamiseks autoga sõitma peab või millise käitumise tootja selleks puhuks ette on näinud. Auto kasutusjuhendis välja toodud juhiste täitmine tulemust ei andnud. Tarbijal tekkisid küsimused, nagu näiteks: Milliste pööretega tuleks sõita, et filter ennast tühjaks põletaks? Kui pika kilometraaži on tootja ette näinud filtri puhastamiseks ja millise aja tagant GPF-filtri märgutule süttimist saab pidada tootja arvates normaalseks? Tarbijale vastati, et tootja

maksimaalset läbisõitu filtri puhastamiseks ette ei näe ja GPF-filtri tuli võib isegi iga 1000 km järel süttida ja tegemist on tavapärase situatsiooniga.

26.01.2023.a pöördus tarbija kirjalikult kaupleja poole sooviga auto tagastada, sest selline olukord ei vastanud tarbija ootustele ning tarbijale pakuti auto tagasiostuhinnaks 24 400 eurot, mis tarbijat ei rahuldanud. Tarbija on suhelnud 01.02.2023.a ka riiklikult tunnustatud eksperdiga, kelle selgituste kohaselt GPF-filtrile standardeid kehtestatud ei ole.

05.03.2023.a süttis järjekordselt armatuurlaua näidikuteplokis GPF-filtri tuli (läbisõit 15 094 km) ning tarbija tule kustumiseks sõitma 234 km. Enne seda kustus filtri tuli ära läbisõidul umbes 13 641 km (25.01.2023).

Kuna tarbija on seisukohal, et auto ei vasta tema ootustele ning tavalistele toimivusomadustele ja kvaliteedile ning auto GPF-filtri tule kustumiseks tuleb autoga läbida pikki vahemaid, mis toob kaasa täiendava kütusekulu, suurendab auto läbisõitu (mis omakorda langetab auto turuväärtust), lisaks hakkab filtri täitumisel auto kiirendades jõnksutama, siis soovib tarbija auto tagastada. Kõik filtri puhtaks sõitmised on võtnud oluliselt kauem aega, kui 30 minutit, mis ei ole mõistlik aeg ja ei vasta auto kasutusjuhendis kirjeldatud lubadusele.

Tarbija nõudeks on asja parandamine või siis lepingust taganemine, tagasiostu summaks on tarbija märkinud 27 000 eurot, kuid tarbija on valmis ka teisteks kompromissideks, kui näiteks auto vahetatakse välja mõne teise sõiduki vastu, mille mootoritüübil selliseid probleeme ei esine.

Peale kaupleja vastust lisas tarbija, et pöördus erinevate ettevõtete poole ja Škoda esinduse vastuse kohaselt on GPF-filtri täitumine 1500 km tagant normaalne ja Škoda kasutusjuhendis on kirjas, et kui käivitusprotsess algas ja tuli 40 min jooksul ära ei kustu, siis protsessi ei toimunud ja tuleb esindusega ühendust võtta. Puhastustsükkel võib erinevatel autobrandidel olla erinev ja protsessi toimimiseks peavad pöörded olema üle 3000 ja kiirus vähemalt 80 km/h.

Amserv Grupi AS ja Catwees OÜ KIA sõidukite probleem kommenteerida ei oska.

Tarbija on seisukohal, et kaupleja vastus ei sisalda piisavat analüüsi tema väidete kohta ja autot ei ole kasutatud linnasõitudeks, sest ta sõidab tööl käimiseks 2x20 km. Tarbija on tankinud biolisandivaba kütust, ei ole autot talvel kohapeal soojendanud üle 1 minuti, hoidunud lühikestest linnasõitudest, ei kasuta start-stop süsteemi. GPF-filtri isepuhastumine ei ole toimunud vaatamata kõigi soovitatud abinõude kasutuselevõtust hoolimata.

Müügipakkumises ja auto tutvustamisel puudus info, et tootja peab normaalseks asjaolu, et GPF filter võib täituda umbes iga 1500 km tagant ja filtri tühjaks sõitmine võib aega võtta "enam kui 30 minutit" kuni 4 tundi. Sellise info olemasolul ei oleks tarbija seda mudelit ostnud. Tarbija kasutab tööl GPF-filtriga KIA teist mudelit ja sellega selliseid probleeme ei esine.

Kia Sportage kasutusjuhendis on kirjas, et pidev sõitmine põleva GPF-märgutulega võib kahjustada GPF- süsteemi ja vähendada kütusesäästlikust. Kui tarbija peab iga 1500 km tagant sõitma 200-400 km filtri tühjendamiseks, siis tuleneb sellest märgatav osa auto läbisõidust. Selline autokasutus toob endaga kaasa muud keskkonda saastavad tegurid, mis ei vasta Euroopa Liidu direktiivi eesmärgile hoida loodust ja keskkonda.

Kaupleja pakkumist auto tagasiostuks peab tarbija põhjendamatult madalaks ja ei vasta hetke turuolukorrale ning ühtegi vahetuspakkumist kaupleja samuti teinud ei ole. Tarbija on nõus vahetuspakkumisega, kuid ei ole valmis kandma ebamõistlikke kulusid.

Tarbija nõue on asja parandamine või lepingust taganemine ja saadud asja/raha tagastamine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja selgitas oma vastuses GPF- märgutule süttimine ei ole nende hinnangul veateade, vaid teavitus, et filtri regenereerimiseks tuleb sõita nõutud tingimustel. Peenosakeste emissiooni puudutavate euronõuete täitmiseks paigaldavad tootjad sõidukitesse GPF-filtrid,

mida on vaja tehnilise lahendusena perioodiliselt regenereerida. Üldkokkuvõttes peab kaupleja kujunenud olukorda tavapäraseks ja tavapärestes sõidutingimustes peaks toimuma GPF-filtri isepuhastumine v.a erandid, milleks kaupleja peab külma mootoriga ja ka linnasõite. Riiklikke standardeid GPF-filtrite tööle kehtestatud ei ole ja lähtuda tuleb sõidukitootja juhistest.

Kaupleja ei tunnista, et autol oleks tehnilisi kõrvalekaldeid või siis tootjapoolne viga ning viitab 27.10.2022.a teostatud diagnostikale, mille käigus vigu ei tuvastatud. Kaupleja juhib tähelepanu auto käsiraamatu- ja testsõidu käigus tarbijale antud juhiste ning usub, et juhiste täitmisel ei tohiks GPF-filtri isepuhastumine võtta nii palju aega, kui avalduses kirjeldatud. GPF-filtri kiiret täitumist soodustavad distantskäivitus ja mootori kohapeal soojendamine, lühikeste läbimaade läbimine ja linnasõit. GPF-filtri puhastamise parimaks mootoripöörete arvuks peab kaupleja 3200-3800 pööret minutis.

Kokkuvõttes kaupleja auto tagasiostmiseks põhjust ei näe, kuid on vist endiselt nõus enda poolt pakutud hinnaga autot ostma.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija ja Kaupleja sõlmisid 26.04.2022 müügilepingu võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 4 tähenduses sõiduki KIA Sportage MY 1,6 T-GDI EX 2WD ostuks hinnaga 27 990 eurot. Ostjale üleantud asi peab vastama lepingutingimustele VÕS § 217 lg 1 tähenduses ja asi loetakse muu hulgas lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitut tingimustele VÕS § 217 prim lg 2 punkti 1 kohaselt.

Tarbija on esitanud Kauplejale korduvalt pretensioone selle kohta, et sõidukil süttib GPF (Gasoline Particulate Filter/bensiini tahkete osakeste filter) märgutuli, aga märgutuli ei kustu sõiduki kasutusjuhendis märgitu kohaselt. Sõiduki kasutusjuhendis on välja toodud, et GPF märgutuli kustub peale süttimist kui sõita u 30 minutit, mootori pöörded vahemikus 1500-4000. Praktikas on Tarbijal tulnud läbida mitusada kilomeetrit, et GPF märgutuli kustuks. Tarbija on pöördunud pretensiooni ja küsimustega Kaupleja poole, soovides juhiseid, kuidas sõidukit kasutada, et GPF märgutuli kustuks kasutusjuhendi kohaselt. Kaupleja vastuse kohaselt ei ole sõiduki tootja ette näinud maksimaalset läbisõitu, mille lõpuks GPF filter tühjaks põleb ja märgutuli kustub.

Komisjon on seisukohal, et asja materjalide kohaselt on tuvastatud, et sõidukil süttib GPF märgutuli, aga ei kustu ära sõiduki kasutamisel kasutusjuhendi kohaselt ja tingimustel (kiirus min 80 km/h, sõidu pikkus min 30 min, mootori pöörded vahemikus 1500-4000 p/min).

Sõiduki tootja on kasutusjuhendis avaldanud, et kui eelkirjeldatud tingimusi järgides jääb GPF märgutuli põlema, tuleb sõidukiga pöörduda kvalifitseeritud asjatundja poole ja lasta GPF süsteem üle vaadata. Autotootja hoiatab, et pidev sõitmine GPF märgutulega võib kahjustada GPF süsteemi ja vähendada kütusesäästlikkust. Seega ei saa põlevat GPF märgutuld lihtsalt ignoreerida, sest see võib kaasa tuua sõiduki kahjustumise ning olla majanduslik kahjulik Tarbijale kõrgema kütusekulu tõttu.

Lähtudes eeltoodust asub komisjon seisukohale, et sõidukil GPF märgutule mitte kustumine kasutusjuhendis märgitut järgides on sõiduki mittevastavus müügilepingule ja Tarbijal on õigus nõuda mittevastavuse kõrvaldamist VÕS § 222 lg 1 kohaselt ning Kaupleja on kohustatud mittevastavuse kõrvaldama omal kulul VÕS § 222 lg 4 kohaselt.

Komisjon otsustab rahuldada Tarbija avalduse osaliselt ja kohustada Kauplejat kõrvaldama sõiduki mittevastavus lepingutingimustele, mis väljendub selles, et GPF filtri märgutuli ei kustu sõidukiga sõitmisel kasutusjuhendi kohaselt. Arvestades lepingutingimustele mittevastavuse kõrvaldamise võimalikku keerukust, annab komisjon Kauplejale mittevastavuse kõrvaldamiseks tähtajaks 90 päeva.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad

pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Tõnis Kõiv

/allkirjastatud digitaalselt/

Helen Rohtla

/allkirjastatud digitaalselt/

Meelis Telliskivi

/allkirjastatud digitaalselt/